

Ög 207. Enebacken, Kårarps ägor, Viby sn.

Pl. 114, 116.

Litteratur: J. Bureus, hdskr i KB Fa 5, Fa 6; P. Embring, karta i Lantmäteristyrelsens arkiv (1734), D 126-10:1; F. Wadman, karta i Lantmäteristyrelsens arkiv (1773), D 126-25:3; F. Wadman, karta över Slåtkärret, Västerlösa sn, i Lantmäteristyrelsens arkiv (1786), D 136-3:3(L); F. Ekmanson, karta över Slåtkärret i Lantmäteristyrelsens arkiv (1795), D 126-2:1.

Äldre avbildningar: E. Sörling, Foto 1919 (ATA); T. Lindell, Foton 1940 (ATA), ett tryckt i Östergötlands vägbook (1944), s. 19.

Runstenen står alltså rest på sin ursprungliga plats, vid den dåtida huvudlandsvägen genom bygden. H. 1,75 m., br. vid basen 1,05, upptill 0,80, över nedre slinglinjen 0,75 m. Ämnet är röd granit.

Inskriften är på flera ställen skadad genom vittring:⁵³

hriþulf : auk : kiri : ristu : stin : þensi : iftir : ufag · muþurbrupur : sin : þuta i-ik-...⁵⁴

5   10   15   20   25   30   35   40   45   50   55   60

»Redulv⁵⁵ och Gere reste denna sten efter Ofeg, sin morbroder, en (idog?) bonde.»

Till läsningen: Såväl B 897 som Brate läsa **r**. 1 som ett kors och uppfatta det inledande personnamnet som **riþulf**. Häremot kan invändas, att inskriften i övrigt konsekvent använder kolon som sk, varför ett kryss här komme att stå isolerat, och vidare, att hela beräkningen av runornas ställning i slingan synes förutsätta att **r**-runan föregås av en annan runa. I stenytan finnes också en fördjupning på väntat avstånd från 2 **r**, som förefaller vara fullt lika tänkbar som en hst till en **h**-runa som de fåror, vilka tillhöra flera andra runor i inskriften. En bst som till en **n**-runa synes övertvåra denna fåra och utgör ena skänkeln i det, som B 897 och Brate uppfatta som ett kryss. Den andra kryss-armen har jag svårare att urskilja, men ytan är hårt vittrad här, jag räknar alltså med, att personnamnet skrivits **hriþulf**,⁵⁶ jfr Rökstenens **hraiþulfar**. 6 **l** förses av Brate på fotot med två parallella bst:r, men den ena är en naturlig fåra och bör givetvis ej imålas. 12 **i** är inlagd i en spricka genom grytet. 25 **e**: punkten kan möjligen vara en naturlig **fördjupning**. 36—37: Brates uttalande synes knappast berättigat. På högra sidan av hst i **r**. 36 finns en djup skåra, genom vilken bst:s högra del kan ha passerat. **R**. 37 har en fin punkt, som möjligen är huggen. **R**. 38—55: läsningen vållar inga svårigheter, ehuru ytan ställvis är illa vittrad. Därefter följer ett svårt skadat parti, som på teckningen i *Bautil* lämnas helt blankt och som av Brate lästs och tolkats på ett föga nöjaktigt sätt. Snarast vill man förklara det så, att han icke tillräckligt rengjort ytan här. Runorna 56—59 äro nämligen, på **r**. 57 när, fullt tydligt huggna och kunna icke avge Brates **ku(pa)n**. Omedelbart efter 55 **a** (alltså utan kolon emellan, som hos Brate) följer en **i**-runa (så också hos Brate; ifyllningen å Brates bild motsvarar även i det följande icke hans utsago i texten). Därefter följer ett skrovligt parti utan spår av runlinjer, varpå kommer en tydligt huggen hst, till vilken synes kunna höra en skåra förlagd bst som till en **p**-runa. **R**. 58 är ett tydligt **i**, **r**. 59 ett **k**, vars bst till större delen ligger i en spricka. Efter denna runa synes liksom⁵⁷ övre delen av en hst och fragment av bst till en **a**-

Plansch 116a. Ög 207. Enebacken, Kårarps ägor, Viby sn. Foto Nordén 1946. [Jansson skriver 1947: Ret. Dålig bild]

⁵³ Jansson skriver i PM 1947: R[uninskr.] och ö[vers]. utgår.

⁵⁴ Nordén skriver »...», i utgåvan återgivet »-...», jämför Nordéns kommentarer.

⁵⁵ Nordén skriver »Ridulv», Wessén skriver ett frågetecken i marginalen. Här ändrat i enlighet med Wesséns nästa kommentar.

⁵⁶ Wessén skriver i marginalen: Vilket skulle motsvara ett nsv. Redulv.

⁵⁷ Wessén markerar orden »synes liksom». Jämför också den ovan angivna läsningen.

runa. Uteslutet är ej, att spår ännu en runa kvarstå (hst:s nederdel).

För den händelse ristningens sista del varit **butaipikan**, vore man berättigad att häri se ett *bonda idigan*, med det i äldre **nusvenska** och i **danska** och **norska** dialekter förekommande adjektivet *idig*, motsvarande vårt *idog*.⁵⁸

Plansch 114a. Ög 209, Ög 208, Ög 207. Enebacken, Kårarps ägor, Viby sn. Foto Nordén 1946.

Plansch 114b. Ög 207, Ög 209, Ög 208. Enebacken, Kårarps ägor, Viby sn. Foto Nordén 1946.

⁵⁸ För den här strukna, och i mindre stilsort angivna, texten skriver Wessén i marginalen: »Alltför osäkert Bör utgå!».

Fig. 215. Ög 207, Ög 208. Enebacken, Kårarps ägor, Viby sn. Detalj ur Ekmansons karta över Slätkärrret upprättad 1792—95, i Lantmäteristyrelsens arkiv.

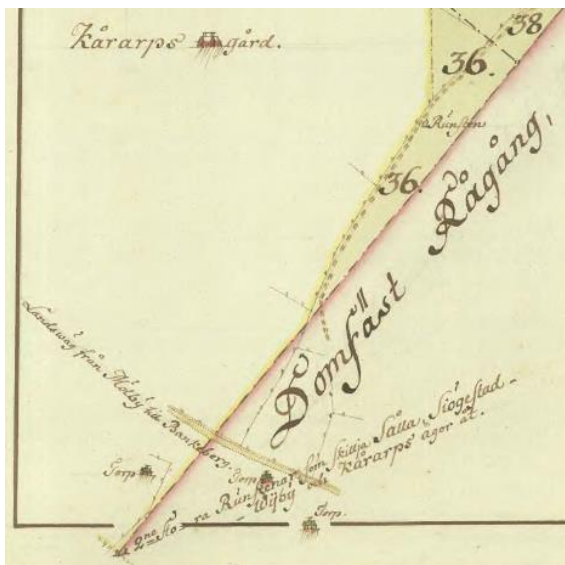

Fig. 216. Ög 207, Ög 208. Enebacken, Kårarps ägor, Viby sn. Detalj ur Wadmans karta över Slätkärrret, Västerlösa sn, upprättad 1786, i Lantmäteristyrelsens arkiv.

Fig. 217. Ög 209, Ög 208, Ög 207. Enebacken, Kårarps ägor, Viby sn. Foto E. Sörling 1919 (ATA).

Detta dokument ingår i en digital utgåva av Arthur Nordéns supplement till Erik Brates Östergötlands runinskrifter. Manuset avslutades 1947 och var tänkt att tryckas 1948. Utgåvan publiceras fritt tillgänglig på Internet.

Texten innehåller inte nyare litteraturreferenser än 1947 och tar ingen hänsyn till modern runforskning och måste därför användas med reservationer. Utgåvan är ännu preliminär och kan komma att revideras. Hittar du felaktigheter är du välkommen att meddela dessa till utgivaren på nedanstående e-postadress.

Utgivare: Jan Owe

Kontakt: runor@gamlebo.se

Senast ändrad 2020-05-24